

ชำพลู Wild Betel

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Piper sarmentosum* Roxb.

วงศ์ Piperaceae

ไม้ล้มลุก สูงประมาณ ๕๐ ซม. มีข้อโป่งพอง ใบเดี่ยว เรียงสลับ มีหูใบแนบติดกันใบ และมักร่วงเมื่อใบแก่ ตัวใบมีต่อมน้ำมันขนาดเล็ก ซึ่งต้องดูด้วยกล้องขยาย ดอกออกเป็นช่อกระจุก แบบอัดแน่น (spike) ดอกย่อย ไม่มีกลีบดอก ทั้งช่อเป็นสีเขียว ผลจึงเกิดเป็นผลรวม และลักษณะเหมือนดอก แต่ขนาดใหญ่ขึ้น และเปลี่ยนเป็นสีเขียว

ส่วนที่ใช้ ราก ดอก ผล ทั้งต้น

สรรพคุณ ราก และผล รสเผ็ดร้อนเล็กน้อย ขี้ขลม แก้ปวดเมื่อย และ แก้ธาตุน้ำพิการ ราก ขับเสมหะให้ตกทางทวารหนัก เป็นส่วนประกอบในพิกัดเบญจกูล ซึ่งเป็นพิกัด ผล แก้เสมหะในลำคอ ต้นแก้เสมหะในทรวงอก ใบ ทำให้เสมหะงวดแห้งขึ้น^{1,2}

ดอก

ข้อมูลเพิ่มเติม สารสกัดน้ำจากทั้งต้น มีฤทธิ์ลดน้ำตาลในเลือด³ และต้าน oxidative stress ในหนูเบาหวาน⁴ ซึ่งน่าจะมีส่วนช่วยในการเสริมการใช้ยาแผนปัจจุบัน ไม่พบความเป็นพิษของสารสกัดน้ำแม้ใช้ในขนาดสูงถึง 2 กรัม ต่อ กก. นานติดต่อกัน 28 วัน⁵ แต่เนื่องจากสารสกัดน้ำ ช่วยในการฟื้นฟูเซลล์ ซึ่งอาจมีผลต่อการแบ่งตัวของเซลล์ตับอ่อน ซึ่งอาจมีปัญหาเมื่อใช้เวลานาน⁶ ดังนั้น ในการใช้ชำพลูเป็นสารสกัด จึงไม่ควรใช้ติดต่อกันเกิน 30 วัน

ผล

เอกสารอ้างอิง

- ¹ เสียงยม พงษ์บุญรอด. ไม้เทศเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: เกษมบรรณกิจ, 2520
- ² รร.แพทย์แผนโบราณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม. ประมวลสรรพคุณยาไทย (ภาค ๑).ว่าด้วย พฤษชาติ วัตถุประสงค์ และสัตว์วัตถุนานาชาติ. กรุงเทพมหานคร, 2507
- ³ Penchom Peungvicha, Suwan S. Thirawarapan, Rungravi Temsiririkkul, Hiroshi Watanabe, Jeevan Kumar Prasain, Shigetoshi Kadota. Hypoglycemic effect of the water extract of Piper sarmentosum in rats. *Journal of Ethnopharmacology* 1998; 60: 27–32.
- ⁴ N Rahman, K Noor, K Hlaing, F Suhaimi, M Kutty, M Sinor. Piper sarmentosum Influences the oxidative stress involved In experimental diabetic rats. *The Internet Journal of Herbal and Plant Medicine*. 2010 Volume 2 Number 1 Available from:
https://www.researchgate.net/publication/236148046_Piper_Sarmentosum_Influences_The_Oxidative_Stress_Involved_In_Experimental_Diabetic_Rats [accessed Jun 01 2021].
- ⁵ Maizura Mohd Zainudin,1,2 Zaiton Zakaria, Nor Anita Megat Mohd Nordin, and Faizah Othman. Does Oral Ingestion of Piper sarmentosum Cause Toxicity in Experimental Animals? *Evidence-Based Complementary and Alternative Medicine* 2013, Article ID 705950, 9 pages
<http://dx.doi.org/10.1155/2013/705950>
- ⁶ Natchadaporn Soraksa, Ampa Luangpirom. Effect of Piper sarmentosum Roxb. leaf extract on hypoglycemia, insulin level and histology of pancreatic islet of diabetic mice (*Mus musculus*). Graduate research conference, Konkaen university, 2014.